

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/23-08/05

URBROJ: 65-23-02

Zagreb, 27. siječnja 2023.

Hs**NP*021-03/23-08/05*65-23-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 146. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu dostavljam *Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s provedbom obnove nakon potresa koji je pogodio Grad Zagreb, Krapinsko-zagorsku županiju i Zagrebačku županiju 22. ožujka 2020. te potresa koji su pogodili Baniju/Banovinu 28. i 29. prosinca 2020.*, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama članka 145. Poslovnika Hrvatskoga sabora podnijelo 16 zastupnika u Hrvatskom saboru, aktom od 13. siječnja 2023. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će svi podnositelji Interpelacije.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA CENTRA I GLAS-a
ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU**

Zagreb, 13. siječnja 2023.

Hs**NP*021-03/23-08/05*653-23-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 13-01-2023

Klasifikacijski oznak	Org. jed.
021-03/23-08/05	65
Uradžbeni broj	P. II. /ri, 653-23-01 2 -

PREDsjEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Poštovani,

dostavljamo vam Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s provedbom obnove nakon potresa koji je pogodio Grad Zagreb, Krapinsko-zagorsku županiju i Zagrebačku županiju 22. ožujka 2020. te potresa koji su pogodili Baniju/Banovinu 28. i 29. prosinca 2020., koju temeljem čl. 86. st. 2. Ustava Republike Hrvatske i čl. 145. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosi 16 zastupnika u Hrvatskom saboru.

Tražimo da interpelaciju uvrstite na Dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih tijela u svojstvu predlagatelja sudjelovat će svi potpisnici zahtjeva.

S poštovanjem,

U ime predlagatelja: Anka Mrak-Taritaš

Predsjednica Kluba zastupnika Centra i GLAS-a

POTPISNA LISTA

Za Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s provedbom obnove nakon potresa koji je pogodio Grad Zagreb, Krapinsko-zagorsku županiju i Zagrebačku županiju 22. ožujka 2020. te potresa koji su pogodili Baniju/Banovinu 28. i 29. prosinca 2020.

IME I PREZIME ZASTUPNIKA ILI ZASTUPNICE	POTPIS
ANJA HEAY - TANTAJ	
PEĐA GRBIN	
JELENA MILOŠ	
IVANA POSAVEC KRIVEC	
NIKŠA VUKAS	
DAVOR BERNARDIĆ	
DAVORKO VIDOVIC	
SANDRA BENČIĆ	
MARINA OPAČAK BILIĆ	
SABINA GLASOVAC	
MARJANA PULJAK	
DALIJA OREŠKOVIC	
ZVANE BRUNVIC	
ZORIS LAKOVAC	
NINO RASPVOĆ	
BANO PETROV	

Temeljem članka 86. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u dalnjem tekstu Ustav), a u vezi s člankom 145. Poslovnika hrvatskog sabora („Narodne novine“ br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18 – pročišćeni tekst, u dalnjem tekstu Poslovnik) 16 zastupnika u Hrvatskom saboru podnosi ovu

I N T E R P E L A C I J U

O radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s provedbom obnove nakon potresa koji je pogodio Grad Zagreb, Krapinsko-zagorsku županiju i Zagrebačku županiju 22. ožujka 2020. te potresa koji su pogodili Baniju/Banovinu 28. i 29. prosinca 2020.

Radi:

katastrofalno manjkave provedbe procesa obnove zbog koje je u područjima pogodenima potresima značajno narušena kvaliteta života građana te ugrožena njihova sigurnost.

O b r a z l o ž e n j e

Potres u Gradu Zagrebu, Krapinsko-zagorskoj i Zagrebačkoj županiji dogodio se 22. ožujka 2020. godine. Potresi na Baniji/Banovini dogodili su se 28. i 29. prosinca iste te godine. Gotovo tri godine od zagrebačkog i više od dvije godine dana od potresa na Baniji/Banovini potpuno je jasno da sustavne obnove nema, odnosno da ide puževim koracima. Za tu činjenicu najodgovorniji je Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, kao i svi resorni ministri te ostali dužnosnici koji su zaduženi za provedbu obnove. Nesposobnost Vlade RH i fijasko koji predstavlja obnova nakon potresa u Zagrebu i Baniji/Banovini su rijetko zabilježen slučaj neuspjeha. Razmjeri tog neuspjeha ući će u anali političke povijesti Hrvatske i Europe.

Cijeli sustav obnove postavljen je tako da se temelji na formi, a ne na sadržaju, odnosno na ideji da se s obnovom što brže počne i da se ona što kvalitetnije obavi. Već prvih dana od potresa koji je zadesio Grad Zagreb, u medijima je komunicirano da će obnova od potresa trajati godinama, da je to komplikiran i dug posao. Na čemu su se temeljile te izjave? Naime, na našim prostorima, odnosno u širem okruženju u prošlom stoljeću se dogodilo nekoliko velikih potresa i to u Skopju 1963.g, u Banja Luci 1969.g i na području Dubrovnika 1979.g pa postoje ozbiljna iskustva u sanaciji šteta nakon potresa. Ali baš niti jedno od tih iskustava nije bilo da se obnova temelji na komplikiranom, nejasnom i dugotrajnom postupku i beskonačnom prikupljanju dokumentacije.

Problematiku vezanu za obnovu te pitanja na koje Vlada mora odgovoriti potrebno je sagledati s obzirom na vrstu građevina te u kontekstu određenih posebnih tema.

VRSTE GRAĐEVINA

Građevine stambene namjene

Prema Izvješću o provedbi Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije iz prosinca 2022. dosad je izgrađeno 6 zamjenskih obiteljskih kuća, a u tijeku je izgradnja 86 zamjenskih obiteljskih kuća, od čega je 9 donatorskih. Dovršeno je i 12 konstrukcijskih samoobnova, od čega 10 obiteljskih kuća i 2 višestambene zgrade te 2 organizirane nekonstrukcijske obnove zgrade. Pritom treba napomenuti da je za gradnju zamjenskih obiteljskih kuća podneseno 1453 zahtjeva, a za organiziranu konstrukcijsku obnovu 7228 zahtjeva.

Osim toga, kad su u pitanju građevine stambene namjene još uvijek nemamo odgovore na temeljna pitanja:

1. jesu li pregledane sve građevine stambene namjene; koliko će biti potrebno izgraditi zgrada stambene namjene (obiteljskih kuća, odnosno višestambenih zgrada)? U kojem roku se predviđa donošenje odgovarajućih odobrenja? U kojem roku se predviđa dovršenje izgradnje? Koliko je sredstva potrebno za isto i načini osiguravanja istih?;
2. jesu li srušene sve ruševne zgrade, a ako nisu u kojem se roku predviđa završiti postupak rušenja?;
3. koji je stav prema zaštićenim stambenim zgradama koje su u privatnom vlasništvu? Pitanje obnove zgrada zaštićenih s aspekta kulturne baštine (u privatnom vlasništvu) nije ni otvoreno. Jesmo li svjesni iznosa koji su potrebni za obnovu zgrada zaštićenih s aspekta kulturne baštine, a koja su u privatnom vlasništvu? Tko, kako i u kojem vremenu će njih obnavljati?

Gotovo tri godine od zagrebačkog i više od dvije godine dana od potresa na Baniji/Banovini, potrebno je dobiti jasan odgovor i na sljedeća pitanja:

- koliko je potrebno izgraditi tipskih obiteljskih kuća,
- koliko će se zgrada obnavljati pojačanjem konstrukcije
- koliko će se zgrada obnavljati cjelovitom obnovom konstrukcije
- koliko će se zgrada obnavljati cjelovitom obnovom zgrade
- koliko je zgrada porušeno, a koliko je još zgrada potrebno porušiti
- koliko građevinska operativa može na razini godinu dana izgraditi kuća
- koliko je potrebno radne snage za izvršavanje takovih radova
- koliko je potrebno sredstava i kako će se osigurati
- koliko godina će trajati obnova.

Građevine javne namjene

Programom mjera zgrade javne namjene su određene kao one zgrade koje su namijenjene obavljanju poslova i djelatnosti u području odgoja, obrazovanja, prosvjete, znanosti, kulture, sporta, zdravstva i socijalne skrbi, radu tijela državne uprave i drugih državnih tijela, tijela

jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba čiji je osnivač Republika Hrvatska i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te rezidencijski objekti u vlasništvu Republike Hrvatske i zgrade vjerskih zajednica namijenjene obavljanju vjerskih obreda kojima prisustvuje više ljudi.

Zakonom je propisano da se oštećene zgrade javne namjene obnavljaju cjelovitom obnovom zgrade, a cjelovita obnova zgrade podrazumijeva cjelovitu obnovu građevinske konstrukcije te izvođenje potrebnih pripremnih, građevinskih, završno-obrtničkih i instalaterskih radova odnosno radova kojima se zgrada dovodi u stanje potpune građevinske uporabljivosti do razine koju zahtijevaju pravila struke, a uz ostale potrebne radove, po potrebi, obuhvaća i popravak nekonstrukcijskih elemenata, popravak konstrukcije, pojačanje konstrukcije zgrade i/ili cjelovitu obnovu konstrukcije. Osim temeljnog zahtjeva za građevine koji se odnosi na mehaničku otpornost i stabilnost te gospodarenje energijom i očuvanje topline, drugi temeljni zahtjevi se u cjelovitoj obnovi zgrade ispunjavaju ako je to moguće bez znatnijih zahvata na zgradi i bez znatnijeg povećanja troškova.

Slučaj zgrada javne namjene posebno jasno pokazuje nesnalaženje i nesposobnost Vlade po pitanju obnove. Za njihovu obnovu nije bila potrebna baš nikakva izmjena zakona, a kamo li donošenje novog zakona. Također, kod takvih zgrada nema problema vlasništva koji bi mogao služiti kao opravdanje za kašnjenje u obnovi.

Vlada mora odgovoriti na sljedeća pitanja:

1. jesu li pregledane sve građevine javne namjene? Predviđa li se izgradnja zamjenskih/novih zgrada javne namjene?;
2. jesu li su srušene sve ruševne zgrade, a ako nisu u kojem se roku predviđa završiti postupak rušenja?;
3. zašto je Vlada tek 7. srpnja 2022. usvojila izmjenu Odluke o načinu raspodjele bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije odobrenih za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, imenovanju i određivanju zaduženja nacionalnog koordinacijskog tijela, tijela odgovornih za provedbu finansijskog doprinosa i neovisnog revizorskog tijela?

OSTALE TEME

Sredstva iz Fonda solidarnosti EU

Sredstva Fonda solidarnosti namijenjena su za hitne mjere sanacije, zbrinjavanje stanovništva, obnovu infrastrukture te javnih zgrada i ne mogu se koristiti za obnovu i izgradnju obiteljskih kuća i stambenih zgrada. Pomoć iz Fonda solidarnosti iznosi 683 milijuna za Zagreb i 319,2 milijuna eura za Baniju/Banovinu. Nacionalno koordinacijsko tijelo za provedbu je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine a tijela odgovorna za provedbu finansijskog doprinosa prema zaduženjima iz svoje nadležnosti su: Ministarstvo gospodarstva i održivoga razvoja, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo obrane, Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Krapinsko-zagorska županija te Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU) je neovisno

revizorsko tijelo. Europska komisija je produljila rok za korištenje sredstava iz Fonda do 30. lipnja 2023. S obzirom na to da se i taj produljen rok približava, Vlada mora odgovoriti na pitanje koliko je sredstava iskorišteno i kako planira potrošiti cijeli iznos prije roka. Ostane li tih više od milijarde eura pomoći za štete od potresa neiskorišteno, to će biti izravna posljedica nesposobnosti ove Vlade.

Koordinacija obnove

Prema važećim propisima u obnovi šteta nakon potresa sudjeluju:

- Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
- Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije
- Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje
- Grad Zagreb
- Krapinsko-zagorska
- Zagrebačka županija,
- Sisačko-moslavačka županija
- Karlovačka županija
- Stručni savjet za obnovu
- Ovlašteni arhitekti, ovlašteni inženjeri građevinarstva, strojarstva i elektrotehnike
- Revidenti
- Operativni koordinatori
- Provoditelji tehničko-financijske kontrole projekta
- Ovlašteni arhitekti, ovlašteni inženjeri građevinarstva, strojarstva i elektrotehnike
- Izvođači radova
- i druge stručne osobe ovisno o potrebi sukladno posebnim propisima

S obzirom na katastrofalnu sporost obnove, Vlada treba odgovoriti i na pitanje predviđa li se izmjena regulative koja bi omogućila ubrzanje i transparentnost cijelog postupka te drugačiji način koordinacije obnove.

Obnova kao prilika za razvoj Grada Zagreba i revitalizaciju Banije/Banovine

Obnova nakon potresa trebala je biti i prilika za razvoj Grada Zagreba i revitalizaciju Banije/Banovine. Obnova se ne planira i ne odvija u laboratorijskim uvjetima. Iza obnove su građani koji žele sigurno živjeti u svojim kućama i stanovima, djeca koja žele biti sigurna na putu do škole i u školi, ljudi koji žele biti sigurni kada dolaze u zdravstvene ustanove, ali i svi zdravstveni djelatnici koji žele sigurno raditi na svojim radnim mjestima. Slijedom navedenog nameće se i pitanje o tome predviđaju li se određene aktivnosti za pokretanje gospodarstva na prostoru Banije/Banovine te o tome jesu li definirani modeli revitalizacije Banije/Banovine te modeli transformacije pojedinih blokova u Gradu Zagrebu.

Zaključno, evidentno je da se obnova nakon potresa koji su pogodili Grad Zagreb, Krapinsko-zagorsku županiju i Zagrebačku županiju te Baniju/Banovinu odvija katastrofalno sporo te da postoji niz pitanja na koja Vlada mora dati hitan odgovor kako bi se proces ubrzao.

Slijedom navedenog, predlaže se usvajanje sljedećih

Z A K L J U Č A K A:

1. Hrvatski sabor utvrđuje da postoje katastrofalne manjkavosti u provedbi obnove nakon potresa koji su pogodili Grad Zagreb, Krapinsko-zagorsku županiju i Zagrebačku županiju te Baniju/Banovinu. Te manjkavosti bitno su negativno utjecale na živote građana pogođenih potresom, ali i na sigurnost svih ostalih građana zbog neobnovljenih višestambenih građevina te građevina javne namjene.
2. Vlada Republike Hrvatske dužna je u roku od 15 dana obavijestiti Hrvatski sabor o dosadašnjem tijeku procesa obnove te odgovoriti na sva pitanja koja su postavljena u ovoj interpelaciji.
3. Vlada Republike Hrvatske će svaka tri mjeseca obavještavati Hrvatski sabor o stanju procesa obnove, o mjerama koje se provode i planovima za predstojeće razdoblje.